

PHP gyorstalpaló, avagy a Hello World-től az űrlapellenőrzésig

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
</head>
<body>

<?php
echo "Hello World";
```

SZINTAXIS

A PHP kód többnyire HTML tag-ek között jelenik meg a nyitó **<php** tag-el és a záró **?>** záródik.

Bármilyen karakter használható a forráskódban.

A PHP kód csak akkor lesz értelmezve, ha a fájl kiterjesztése: `.php`

Lehetségesek olyan fájlok is amikben nincs HTML tag csak php kód.

Minden utasítást ; zár. Elhagyása szintaktikai hibához vezet.

```
//egysoros megjegyzés
/*
    Több soros
    megjegyzés
*/
```

VÁLTOZÓK

PHP-ben nincs változó deklaráció, akkor jön létre a változó, amikor először elkezded használni.

Hasonlóan a javascript-hez.

Változók előtt mindig egy \$ jel áll, ennek leghagyása szintaktikai hibához vezet.

A PHP gyengén típusos nyelv. Automatikus típuskonverzió.

Ha a változó nem kap kezdőértéket, akkor üres.

```
1. $txt="Hello World";
2. $x=16;
3. echo $txt;
4. echo $x;
5. echo "<br />";
```

HATÁSKÖR

A PHP változók hatáskörei a következők lehetnek

- lokális: csak adott függvényen belül érhető el
- globális: bárhol elérhető
- statikus: a függvény lokálisan létrehozott változója a függvény végén nem kerül törlésre
- paraméter: a paraméterként átadott változók a függvény lokális változói

Ha egy változó egy függvényben van deklarálva, akkor az lokális lesz és csak azon a függvényen belül érhető el.

```
1. $a = 5;
2. echo $a;
3. function test() {
4.     echo $a; // ez egy lokális változó ami üres, mert most van először használva
5.     $b = 10; // lokális
6.     echo $b;
7.     //globális $a változó elérése:
8.     echo "<br />a változó globálissá minősítése után:<br />";
9.     global $a; //így $a már a globális $a változót hivatkozza
10.    echo $a; //globális $a
11. }
12. echo $b; //üres globális változó
13. test();
```

STRING

A string változó, karakter vagy karakter láncok tárolására szolgál, csak úgy mint a többi nyelvnél.

A legfontosabb string kezelő függvények:

- Az összefűzés operátora: .
- A string hossza: strlen()
- Karakter vagy szöveg pozíciójának keresése egy másik karakterláncban: strpos()

Teljes körű String referencia:

http://www.w3schools.com/php/php_ref_string.asp

```
1. //Stringek összefűzése:
2. echo "<br />";
3. $txt1 = "Mi a mai";
4. $txt2 = "mocsári gólyahír?";
5. $txt3 = $txt1.$txt2; //stringek összefűzése egy harmadik változóba
6. echo $txt1.$txt2." Van e kaja?"; //két változó + egy literál összefűzése
7. echo "<br />A változók kiíratásának másik módja: $txt3";
8.
9. //strlen(string): a paraméterül megadott string hosszával tér vissza
10. echo "<br />txt1 hossza: ".strlen($txt1);
11. //strpos(string1,string2): string1 -ben keresi string2 első előfordulását
12. echo "<br />A 'hír' szó kezdőpozíciója txt2-ben: ".strpos($txt2,"hír");
13.
```

OPERÁTOROK

A c és javascript nyelvén megismertekkel megegyezik.

Logikai összekötő operátoroknál használható a pascal-os and or vagy a c szerű: && ||

If ... else szerkezet

A c és javascript nyelvén megismertekkel megegyezik.

Szintaktika:

rövid alak:

```
if (feltétel) tevékenység;
```

hosszú alak:

```
if (feltétel) tevékenység1; else tevékenység2;
```

elseif szerkezet (a PHP nyelv egyik baromsága, hogy összevont két alapszót ezzel létrehozva ezt a valamit)

megj.: ugyanazt csinálja, mintha külön írnánk: else if

```
if (feltétel)
    tevékenység1;
elseif (feltétel)
    tevékenység2;
else
    tevékenység3;
```

Az előzővel ekvivalens verzió, ami minden nyelvben megtalálható:

```
if (feltétel)
    tevékenység1;
else if (feltétel)
    tevékenység2;
else
    tevékenység3;
```

Szemantika:

Ha a feltétel értéke igaz, akkor végrehajtódik az if utáni tevékenység, ellenkező esetben ha van else ág, akkor az abban megadott tevékenység hajtódik végre.

Példák:

```
1. if (5<10) echo "kisebb<br />"; else echo "nem kisebb<br />";
2. if (10!=10 && 3==5 and $a==$b) echo "igaz<br />"; else echo "hamis<br />";
   //összetett feltétel
3. if (10>10) echo "nagyobb<br />"; //elseif szerkezet
4.     elseif (10<10) echo "kisebb<br />";
5.         else echo "egyenlo<br />";
6. if (10>10) echo "nagyobb<br />"; //előzővel ekvivalens
7.     else if (10<10) echo "kisebb<br />";
8.         else echo "egyenlo<br />";
```

Switch szerkezet

A c és javascript nyelvénél megismertekkel megegyezik.

Szintaktika:

```
switch (kifejezés) {  
    case címke:  
        tevékenység;  
        break;  
    case címke:  
        tevékenység;  
        break;  
    default:  
        tevékenység;  
}
```

Szemantika:

A kifejezés kiértékelődik és összehasonlításra kerül a címkével, ha van egyezés végrehajtódik az adott case ág tevékenysége. A break ugyanúgy működik, mint c-ben (ha le hagyjuk végrehajtódik a többi tevékenység is) a default ág akkor hajtódik végre, ha egyik case ággal sincs egyezés.

Példa:

```
1. $x=2;  
2. switch ($x+1){  
3.     case 2:  
4.         echo "x+1= 2<br />";  
5.         break;  
6.     case 3:  
7.         echo "x+1= 3<br />";  
8.         break;  
9.     case 4:  
10.        echo "x+1= 4<br />";  
11.        break;  
12.    default:  
13.        echo "Nem 2,3 vagy 4.<br />";  
14. }
```

Tömbök

A tömbök arra valók, hogy több értéket/adatot tároljunk egyetlen változóban és azt az indexükkel hivatkozzuk.

A PHP nyelvben a tömbök indexei nem csak szám típusúak lehetnek, hanem szövegesek is, az ilyen tömböket asszociatív tömböknek nevezzük.

```
1. // Tömbök létrehozása szám típusú tömbindexekkel. Két lehetőség van:
2. // 1. eset: array kulcsszó használata, ilyenkor az indexek automatikusan hozzárendelődnek. Az első elem indexe 0.
3.     $cars=array("Saab","Volvo","BMW","Toyota");
4.     echo $cars[2]."<br />";
5. // 2. eset: mi mondjuk meg hogy melyik indexre milyen érték kerüljön:
6.     $cars2[0] = "Saab";
7.     $cars2[1] = "Volvo";
8.     $cars2[2] = "BMW";
9.
10.
11.// Asszociatív tömbök létrehozása (az index szöveges típusú)
12.// 1. eset:
13.     $ages = array("Péter"=>32, "Beatrix"=>30, "Tamás"=>34); //személyek nev
    éhez rendeljük az életkort
14.     echo 'Beatrix '.$ages['Beatrix']."' éves.<br />";
15.// 2. eset:
16.     $ages['Péter'] = "32";
17.     $ages['Beatrix'] = "30";
18.     $ages['Tamás'] = "34";
19.
20.
21.// Több dimenziós tömbök: olyan 1 dimenziós tömbök amelyek elemei is tömbö
22.     $_2x2[0][0] = 0; // 0 1
23.     $_2x2[1][0] = 1; // 2 3
24.     $_2x2[0][1] = 2;
25.     $_2x2[1][1] = 3;
26.     echo "egy 2*2-es tömb: ".<br />";
27.     print_r($_2x2); //a print_r metódussal kiírathatjuk egy tömb tartalmát
28.     echo "<br />[0][1] indexű eleme: ".$_2x2[0][1].<br />";
29.
30.     //vegyes tömb (asszociatív és numerikus)
31.     $families = array( //ennek a tömbnek az első indexe szöveges (Péter, Be
    atrix, Tamás), második indexe pedig numerikus.
32.         "Péter"=>array(
33.             "Péter", //Péter 0-adik indexű gyereke
34.             "Zoli", //Péter 1-edik indexű gyereke
35.             "Aladár" //Péter 2-edik indexű gyereke
36.         ),
37.         "Beatrix"=>array(
38.             "Ágota" //Beatrix 0-adik indexű gyereke
39.         ),
40.         "Tamás"=>array(
41.             "Helga", //Tamás 0-adik indexű gyereke
42.             "Ottó" //Tamás 1-edik indexű gyereke
43.         )
44.     );
45.     print_r($families);
46.     echo "<br />".$families['Péter'][1];
47.
```

While ciklus:

Szintaktikája és szemantikája is megegyezik a C ben tanultakkal.

Igazra ismétél.

```
while (feltétel) {  
    ciklusmag  
}
```

Példa:

```
1. echo "while ciklus:<br />";  
2. $i=1;  
3. while($i<=5) {  
4.     echo $i."<br />";  
5.     $i++;  
6. }
```

Do ... while ciklus:

Szintaktikája és szemantikája is megegyezik a C ben tanultakkal.

Igazra ismétél.

```
do {  
    ciklusmag  
} while(feltétel)
```

Példa:

```
1. echo "<br />do while ciklus:<br />";  
2. $i=1;  
3. do  
4. {  
5.     echo $i."<br />";  
6.     $i++;  
7. }  
8. while ($i<=5);
```

For ciklus:

Szintaktikája és szemantikája is megegyezik a C ben tanultakkal.

```
for (inicializáló kifejezés; feltétel; növekmény) {  
    ciklusmag  
}
```

Példa:

```
1. echo "for ciklus:<br />";  
2. for ($i=1; $i<=5; $i++) {  
3.     echo $i."<br />";  
4. }
```

foreach ciklus:

Arra való, hogy tömböket járjunk be vele. Működése hasonló a mootools each -hez.

```
foreach ($tomb as $ertek) {  
    ciklusmag  
}
```

\$ertek változó minden egyes cikluslépésben felveszi a tömb következő adatelemét (tehát itt a ciklusváltozó nem az indexeken, hanem magán az adatokon megy végig)

Példa:

```
1. echo "<br />foreach ciklus:<br />";  
2. $tomb=array("egy", "kettő", "három");  
3. foreach ($tomb as $ertek) {  
4.     echo $ertek."<br />";  
5. }  
6.  
7.
```

Függvények:

Több mint 700 beépített függvény található a PHP-ben, amik segítik a munkánkat, de természetesen saját függvényeket is készíthetünk.

php függvények referenciája: <http://www.w3schools.com/php/default.asp>

Hasonlóan a javascripthez itt is, a függvényben lévő utasítások nem oldalbetöltődéskor, hanem a függvény meghívásakor hajtódnak végre.

Függvényt bárhol meg lehet hívni, ahol utasítás állhat.

Szintaktika:

```
function függvényNév(paraméterLista) {  
}
```

A paraméterlistában átadhatók a függvénynek változók, tömbök stb. Ha üres a paraméterlista a zárójeleket akkor is kitesszük.

Valamint, ahogy a többi nyelvnél is megszokhattuk a függvény visszatérhet értékkel is a hívó felé, erre szolgál a return utasítás.

Példa:

```
1. function osszeadas($x, $y) {  
2.     $total = $x + $y;  
3.     return $total;  
4. }  
5. echo "Függvényhívás eredménye: ".osszeadas(3,2)."<br />";  
6.  
7.
```

\$_GET és \$_POST előre definiált változók

Mindkettő egy előre definiált változó, tulajdonképpen egy-egy asszociatív tömb.

Ezekbe a tömbökbe a kliens oldalon adatokat lehet tenni, majd szerver oldalon a PHP ki tudja belőle nyerni.

\$_GET változó arra való, hogy adatokat gyűjtsön be egy űrlapból, vagy URL-ből amely get-el lett elküldve.

\$_POST változó arra való, hogy adatokat gyűjtsön be egy űrlapból, amely post-al lett elküldve.

A post vagy get beállítása az űrlap tag-nél lehetséges: <form method="post"> vagy <form method="get">

-A kettő között a különbség az hogy a get-el küldött adat látható a felhasználó számára, megjelenik az URL-ben, és a vele küldhető adatmennyiség korlátozott.

-A post-al küldött adat ezzel szemben nem jelenik meg az URL-ben, a felhasználó nem láthatja és a vele küldhető adatmennyiség is jóval nagyobb alap értéken 8Mb, de ez állítható a php.ini-ben (post_max_size)

Mikor érdemes get-et használni:

- ha a küldendő adatokat a felhasználó megtekintheti az url-ben, ez azért jöhet jól, mert így a link könnyjelzőzhető

- például navigációkor, hogy az url-t valakinek átmásolva ugyanarra az aloldalra jusson

- amikor védett adatot akarunk küldeni a szervernek mint például jelszó akkor nem érdemes használni helyette ott a post

Mikor érdemes post-ot használni:

- ha a küldendő adatokat el akarjuk rejteni

- nagyobb mennyiségű adatoknál

A \$_REQUEST változó tartalmazza mind a post és mind a get adatait.

Példa get-re:

```
1. ?>
2. <a href="php_basic.php?tulajdonsag=ertek">URL-
   be rakunk információt, amit aztán ki is olvasunk</a>
3. <?php
4. if (isset($_GET["tulajdonsag"])) { //ez az ág csak akkor fog lefutni, ha a
   $_POST["name"] változónak van értéke.
5.     echo "<br />Az url-
   ben a tulajdonsag erteke: ".$_GET["tulajdonsag"]."<br />";
6. }
```


Űrlapok feldolgozása:

Az egyik legfontosabb és talán legsűrűbben használt funkcionálitása a PHP-nek hogy űrlapokat dolgozzunk fel vele, leellenőrizzük és az adatokat adatbázisba felvigyük.

Példa:

```
1. ?>
2. <form action="php_basic.php" method="post">
3. Név: <input type="text" name="name">
4. Életkor: <input type="text" name="age">
5. <input type="submit">
6. </form>
7. <?php
8. if (isset($_POST["name"])) { //ez az ág csak akkor fog lefutni, ha a $_POST
   ["name"] változónak van értéke.
9.     echo "Szia " . $_POST["name"] . "!";
10.    $age=$_POST["age"];
11.    if ($age>18)
12.        echo "<br />Jó öreg vagy hehe :D";
13.    else
14.        echo "<br />életkorod: " . $age;
15. }
16.
```